

Doel

De leerlingen leren welke organismen er direct onder de waterlijn leven.

Materialen

sleepnet en turflijst (zie voor de aanschaf of het zelf maken van een sleepnet de bijlage 'Hoe maak ik een sleepnet?')

Tip: *U kunt zelf aan de slag gaan, maar u kunt ook de hulp van een veldwerkcentrum bij u in de buurt inroepen. Kijk voor adressen op www.coastwatch.nl. De hier genoemde veldwerkcentra kennen het Coastwatchproject.*

Duur

45 minuten

Werkwijze

Het sleepnet wordt met behulp van de groep in elkaar gezet. De gids legt uit dat het scheerbord het net openhoudt en dat de ketting over de zeebodem sleept. De dieren waar we naar op zoek zijn verstoppen zich in de zandbodem en worden door de ketting 'gewekt'. Ze komen uit het zand en zwemmen in het net.

De groep loopt tijdens het vissen langs de waterlijn en trekt, zoveel mogelijk aan het einde van het touw. De gids gaat met het waadpak aan en het net in beide handen in zee. Als de gids tot aan zijn middel in het water staat (afhankelijk van de hoogte van de branding) steekt hij één arm in de lucht. Dat is het teken dat de groep begint met trekken. Zodra er spanning op het touw staat laat de gids het net los.

Ongeveer 10 minuten trekken, dan geeft de gids het teken dat het net uit zee gehaald kan worden. De vangst sorteren in kleine emmers met zeewater.

De vangst bespreken, op naam brengen met behulp van de zoekkaarten en de kennis van de gids en weer terug in zee gooien. De namen van de soorten per trek invullen op de turflijst. Dus als u meerdere keren een trek doet

Sta, tijdens het bespreken en bekijken van de vangst, bewust stil bij hoe je omgaat met levende dieren. Maak leerlingen daar ook bewust van.

- Tijdens natuurprogramma's is het de bedoeling dat we de natuur zo min mogelijk verstoren en levende dieren gaan weer levend terug.
- Vissen met schubben, niet teveel aanraken en alleen met natte handen.
- Dieren met uitwendig skelet kun je wel aanraken maar niet te stevig.
- Uiteraard worden heel veel dieren uit zee ook gegeten. Ook een sleepnet wordt wel gebruikt om consumptievis, garnalen en krabben te vangen.
- Niet elke kwal steekt (oorkwal en zeebloemkool/zeepaddestoel), bovendien zitten de stekende cellen/netelcellen aan de draden/tentakels. Dus bij de hoed kun je ze altijd vastpakken. Ook als kwallen op het strand liggen kunnen de netelcellen nog steken. Als ze op het strand liggen zijn ze of al dood of in ieder geval bijna dood.

turflijst (alleen levende dieren) sleepnetvangsten

Vul de lijst zo nauwkeurig mogelijk in. Succes!

Vissen

Rondvissen	aantal
haring	
grondel	
kleine pieterman	
zandspiering	
andere rondvis	
Zeenaalden	aantal
grote zeenaald	
andere zeenaald	
Platvissen	aantal
bot	
griet	
schar	
schol	
tarbot	
tong	
andere platvis	

Holtedieren

Anemonen	aantal
paardenanemoon	
andere anemoon	
Ribkwallen	aantal
zeedruifje	
meloenkwalletje	
Kwallen	aantal
haarkwal blauw	
haarkwal rood	
oorkwal	
kompaskwal	
zeepaddenstoel	
andere kwal	
andere platvis	

Geleedpotigen (krabben en kreeften)

Heremietkreeft	aantal
gewone heremietkreeft	
kleine heremietkreeft	
Garnalen	aantal
gewone garnaal	
andere garnaal	
Vlokreeftjes	aantal
vlokreeftje	
strandvlo	
Zeepissebed	aantal
gewone zeepissebed	
Krabben	aantal
breedpootkrab	
strandkrab	
zwemkrab	
andere krab	
Zeepok	aantal
gewone zeepok	
andere zeepok	

Stekelhuidigen

	aantal
Zeesterren	
Slangsterren	

Zeepok

Zeester

Heremietkreeft

Grondel

Bot

kijkt naar rechts, ruw langs de zijlijn en de vinnen

Haring

Kleine pieterman

let op zwarte rugstekel – deze is giftig

Schar

kijkt naar rechts, kromming in lijn aan bovenkant lichaam

Griet

kijkt naar links, voorste vinstralen lopen door voor het oog

Schol

kijkt naar rechts, knobbeltjes achter het oog

Tong

kijkt naar rechts, ronde kop

Tarbot

kijkt naar links, ronde vorm

Zeenaald

Zandspiering

lang, zwemt door nat zand

Oorkwal

Kompaskwal

Zeedruif
rond, duidelijke trilpaatjes aan zijkant

Blauwe haarkwal

Rode haarkwal

Meloenkwal

langwerpig, grote opening aan de onderkant

Zeepaddestoel

Strandkrab

Zwemkrab
*brede achterpoten,
pantser breder dan lang*

Breedpootkrab
*brede achterpoten, pantser is
langer dan breed*

Strandvlo
staat op pootjes, springt

Vlokreft
*ligt op zijkant,
springt niet*

Zeepissebed
*lijkt op pissebed,
ligt op de buik*

Gewone heremietkreeft
rechterschaar groter dan linker

Kleine heremietkreeft
linkerschaar groter dan rechter

Garnaal

Zeepok

Zeester

Paardenanemoon